

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen

Betrouwbare en inzichtelijke Jaarstukken zijn in het belang van de horizontale controle door de Raad op de financiële positie van gemeenten. De adviescommissie vernieuwing BBV signaleerde dat de financiële informatie die de Raad krijgt soms technisch en complex is. De commissie heeft in dat kader een set van specifieke kengetallen voorgeschreven als onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de exploitatie of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Bij de Jaarstukken 2021 dienen de kengetallen weergegeven te worden voor de Rekening 2020, de Begroting 2021 en de Rekening 2021.

1a Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen aan en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager de uitkomst, hoe beter.

1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De netto gecorrigeerde schuldquote geeft aan of de gemeente in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf verantwoordelijk is. Ook voor dit kengetal geldt: hoe lager, hoe beter.

2 Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

3 Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een woningbouwproject, hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd.

4 Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

5 Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of de mate waarin er ruimte is voor nieuw beleid. Hoe lager dit percentage, hoe beter

Tabel financiële kengetallen

		Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
1a	Netto schuldquote	93%	124%	77%
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	88%	119%	73%
2	Solvabiliteitsratio	17%	15%	17%
3	Kengetal grondexploitatie	25%	29%	12%
4	Structurele exploitatieruimte	-1,7%	0%	4%
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	119%	125%	118%
6	Effectieve schuld	68%	95%	65%

Beoordeling

De gemeente Langedijk heeft een solvabiliteitsratio van 17%. Van het balanstotaal is 17% eigen vermogen. De rest (83%) is vreemd vermogen. De VNG geeft aan dat het vreemd vermogen zich normaal gesproken tussen 20% en 70% bevindt.

De gemeente heeft een netto schuldquote van 77%. Dit is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. De schuldquote is gedaald ten opzichte van 2020, doordat de totale inkomsten harder zijn gestegen dan de waarde van de schulden. De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een gemeente kan dragen. Hoe hoger de inkomsten, des te meer schuld een gemeente kan hebben. Voor een gemeente geldt dat het licht op rood springt als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt. Daar zit de gemeente Langedijk onder.

De gemeente Langedijk heeft een kengetal grondexploitatie van 12%. Dit is een afname van 13% ten opzichte van 2020. Doordat er gronden zijn verkocht is de grondvoorraad gedaald. Bovendien zijn onder andere door de gestegen grondverkoop de totale baten gestegen. De signaleringswaarden afkomstig van stresstesten geven aan dat een kengetal grondexploitatie boven 35% risicovol is. Daar zit de gemeente Langedijk onder.

Het kengetal grondexploitatie kan gekoppeld worden aan de netto schuldquote. Grote voorraden bouwgrond verklaren namelijk deels de schuldenlast: de leningen die zijn aangegaan om de bouwgrond aan te kopen, kunnen bij verkoop van de gronden afgelost worden. Door de voorraadquote van de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen af te trekken, ontstaat de effectieve schuld die werkelijk op de exploitatie drukt. Bij de gemeente Langedijk is dat $77\% - 12\% = 65\%$.

De structurele exploitatieruimte is 4%. Dit betekent dat de structurele baten de structurele lasten afdekken. De signaleringswaarden afkomstig van stresstesten geven aan dat een percentage boven 0% een veilige uitkomst is.

De belastingcapaciteit bedraagt 118%. Dit houdt in dat de gemeente Langedijk hogere woonlasten voor meerpersoonshuishoudens heeft dan het landelijk gemiddelde.

